

Haminan vallien korjaustyöt v. 1963

Haminan vallien korjaustöitä jatkettiin v. 1963 Muinaistieteellisen toimikunnan toimesta ja Rakennushallituksen sen käyttöön asettaman 18 000 markan suuruisen korjausmäärärahan turvin, minkä lisäksi Haminan kaupunki oli myöntänyt määrärahan vallien korjausta varten.

Korjaustyöt suoritti Haminan kaupungin Rakennustoimisto, jonka taholta töitä valvoivat kaupungininsinööri K. Karjalainen ja insinööri P. Laine.

Allekirjoittanut Aarne Heimala valvoi töitä Muinaistieteellisen toimikunnan taholta tekemillään virkamatkoilla. Tämän lisäksi suorittivat tarkastusmatkoja intendentti Antero Sinisalo, arkkitehti Maija Kairamo ja rakennusmestari Erkki Tohka.

Mainittakoon, että Haminan varuskunta suoritti Savonlinnan bastionin ja Kadettikoulundadun välisen kurtiin päällyksen tasauksen ilman, että työstä olisi edeltä käsin ilmoitettu Toimikunnalle. Asiaa koskeva kirjelmä lähetettiin Puolustusministeriön Rakennustoimistoon. Varuskunnan edustajien kanssa neuvoteltiin niistä kohteista, joissa tapahtuviin töihin on saatava Toimikunnan lupa.

Puolustuslaitoksen taholta ei v. 1963 suoritettu mitään varsinaisia vallien korjaustöitä Toimikunnan valvonnassa. Vuoden 1963 korjauskohteet Haminassa:

I 1. Puolikuukaponnieerin ja siihen johtavan holvikäytävän korjausten jatkaminen;

- holvikäytävän rikkoutuneen eteläpään tiilimuurauksen korjaus ja kiilakivimuurin korjaus.
- kaponnieerin kahteen holviin tehty ovet.

II 2. Nuolilinnakkeen korjausten jatkaminen.

- tiilisten ampuma-aukkojen ja tuuletusaukkojen korjaus
- kiilakivimuurien korjausten jatkaminen.
- puuseinän ja oven tekeminen kasematin rikkoutuneeseen päähän.

III Hämeenlinnan bastionin korjausten jatkaminen

- valuneen maan poistaminen ja länsisivun muurinosien esille kaivanista
- bastionin kärki korjattu
- bastionin länsisivun kiilakivimuurin korjaus ja sen korkean osan päätteen tekeminen. (allekirjoittaneen tutkimusten mukaan).

Marraskuun 21 päivänä tekivät arkkitehti Maija Kairamo ja allekirjoittanut virkamatkan Haminaan, jossa alussa mainitun vallientasausasian perusteella neuvoteltiin varuskunnan edustajien, kapt. Pevälän ja rakennusmestarin kanssa vallien suojelua koskevista sekä käytännöllisistä että periaatteellisista kysymyksistä. Mukana oli myös kaupungininsinööri K. Karjalainen. Allekirjoittanut esitti tällöin, että Muinaistieteellisen toimikunnan taholta laadittaisiin puolustuslaitoksen alueella olevien vallien korjausta koskeva kirjallinen ohjelmaluonnos, josta Toimikunnan suunnitelmat selvästi kävisivät esille. Tämä lähetettäisiin Puolustusministeriön Rakennustoimistoon, varuskuntaan ja kaupungin Rakennustoimistoon. Näin pidettäisiin varuskunta tietoisena tilanteesta, vaikka ao. asioita hoitavat upseerit vaihtuisivatkin.

Virkamatkalla 21. 11. 63 suoritettiin samalla myös vallien korjaustöiden lopputarkastus, jossa todettiin, että kaupungin Rakennustoimisto on suorittanut kaikki korjaustyöt hyvin ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

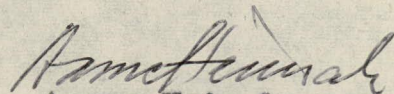
Ainoa seikka, minkä allekirjoittanut jo aikaisemmillä matkoilla totesi, oli se, että Hämeenlinnan bastionin kärkimuuri olisi ollut syytä tehdä jyrkempi, kuin mitä siitä korjattuna tuli. Nykyinen hieman loiva muurinkärki johdetaan sitä varten hakatuista uusista kivistä, joita tehtäessä ko. seikka olisi pitänyt ottaa huomioon. Asia korjautuu, kun bastionin vastaavan pohjoiskyljen muurin pullistumia korjattaessa uusi kaltevuus otetaan huomioon. Mainitun bastionin muurin korjaus on sinänsä erittäin hyvältä näyttävää kivityötä.

Mitään muita tutkimuksia, kuin Hämeenlinnan bastionin länsikyljen harmaakivimuurin korkean osan päätteen muodon toteaminen korjausta silmälläpitäen, ei suoritettu.

Töitä on tarkoitus jatkaa vuonna 1964 suunnilleen nykyisessä laajuudessa. Tarkempi korjausohjelma esitetään myöhemmin.

Helsingissä joulukuun 13 päivänä 1963

Aarne Heimala